

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้า

The Results of Basic Grammar on Japanese Language for Mattayomsuksa VI Students Using Advance Organizer Learning Model

Jun Miki*

สถาพร ชันโต (Sathaporn Khanto, Ph.D.)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ข้อ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้าโดยนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 2) เพื่อศึกษาทักษะ การพูดภาษาญี่ปุ่นจัดกิจกรรมโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้าโดยนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้า กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ที่เลือกเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นจำนวน 40 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแผนการจัดการเรียนรู้ไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทั้งหมด 8 แผน 16 คาบ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 40 ข้อ แบบวัดทักษะการพูดวิชาภาษาญี่ปุ่นจำนวน 5 ข้อ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี โดยให้มีการทดลองหนึ่งครั้ง (One-shot case study) การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการใช้ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีนักเรียนจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ทักษะการพูดมีนักเรียนจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.25)

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the students' learning achievement of basic grammar on Japanese language using advance organizer learning model; 2) to study the students' speaking skills of Japanese language; 3) to study students' opinions to learning activities using advance organizer learning model.

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ ภาษาญี่ปุ่น สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้า

Key Words: Achievement, Japanese language, Advance organizer learning model

* นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

The target group consisted of 40 Mattayomsuksa 6 students in Muangphon Pittayakom School, Khon Kaen, during the first semester of the academic year 2010. The research instruments were 1) 8 lesson plans using advance organizer learning model; 2) learning achievement test that consisted of 40 questions; 3) speaking skills test of Japanese language; 4) questionnaire for students' opinions to learning activities using advance organizer learning model.

This research was studied by Experimental design model and the research based on One-shot Case Study. The data was analyzed and statistically by mean, standard deviation and percentage.

The results of this research were as follows 1) the score of students' achievement was 66.38% and 18 of 40 or 45% of the students passed criterion of 70% which were lower than the criterion; 2) the score of students' speaking skills was 81.67% and 31 of 40 or 77.5% of the students passed the criterion of 70% which were higher than the criterion; 3) the students' opinions to learning activities using advance organizer learning model were found in a "high" level. The total average was 4.25

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมโลกได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลง เป็นโลกแห่งสากลหรือที่เรียกว่าโลกาภิวัตน์ ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด ก็สามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกันได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ภาษาจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของคนทั่วโลก อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น สำหรับประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบนี้เช่นกัน หลาย ๆ ประเทศ หลังไหลเข้ามาทำธุรกิจการค้ากับประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยในด้านการลงทุน การท่องเที่ยว เทคโนโลยี รวมไปถึงธุรกิจการค้าต่าง ๆ ในประเทศ และจำนวนคนญี่ปุ่นที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยมีจำนวนมากถึงปีละกว่า 1.2 ล้านคน (ASEAN Japan Center, 2547) ถือว่าเป็นชาวต่างชาติที่เดินทาง เข้ามาในประเทศไทยมากเป็นอันดับ 1 ในภาวะเช่นนี้ ภาษาก็ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนไทย และภาษาญี่ปุ่นนั้น นับว่าเป็นภาษาที่มีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนไทย ทำให้นักเรียนนักศึกษาหาความรู้ใส่ตัวโดยเรียนภาษาญี่ปุ่น เพราะมีตลาดรองรับ สามารถหางานทำในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาญี่ปุ่นได้

ในประเทศไทยเริ่มมีการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการขึ้นครั้งแรกในช่วงสงครามโลกในปี พ.ศ. 2485-2488 ที่ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Masao Saito, 2008) หลังจากนั้นเริ่มเปิดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2508 ซึ่งได้เปิดให้มีการเรียนการสอนขึ้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันมีผู้เรียนภาษา

ญี่ปุ่นกว่า 71,083 คน โดยประเทศไทยถือเป็นประเทศที่มีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมากเป็นอันดับที่ 9 ของโลก และมีสถาบันที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นถึง 385 แห่ง แบ่งเป็น มหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียนมัธยม และสถาบันสอนภาษาเอกชนต่าง ๆ โดยมีครูที่เป็นคนไทยประมาณ 600 คน และครูชาวญี่ปุ่น 300 กว่าคน มีจำนวนนักเรียนที่อยู่ในระบบทั่วประเทศไทยประมาณ 30,000 กว่าคนต่อปี (Japan Foundation, 2009) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยจำนวนมากทั่วโลกมีการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น มีโรงเรียนมัธยมและโรงเรียนประถมบางแห่งที่สอนภาษาญี่ปุ่นด้วยทำให้ภาษาญี่ปุ่นได้รับความสนใจตั้งแต่คริสต์ศตวรรษ 19 และเป็นที่แพร่หลายมากขึ้นในช่วงเศรษฐกิจญี่ปุ่นกำลังเฟื่องฟูในคริสต์ทศวรรษ 1980 ในปี พ.ศ. 2524 มีผู้สนใจเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นจำนวนมาก จึงเปิดเป็นหลักสูตรของระดับมัธยม ศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2541 ได้กำหนดให้เป็นวิชาที่ใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัย จึงทำให้มีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่ม ขึ้น มีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เมื่อมีนักเรียนเพิ่มขึ้นโรงเรียนมากขึ้น จึงส่งผลให้เกิดภาวะขาดแคลนครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น ดังนั้นมหาวิทยาลัยขอนแก่นโดยคณะศึกษาศาสตร์ จึงได้เปิดสาขาหลักสูตรและการสอนภาษาญี่ปุ่น ในปี พ.ศ. 2547 (Japan Foundation, 2009) และในปัจจุบันมีโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาญี่ปุ่น 283 แห่ง

หลักสูตรการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาญี่ปุ่น ประกอบด้วยเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นและทักษะกระบวนการทางภาษาญี่ปุ่นในการจัดการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเน้นการเรียนรู้แบบ Advance

Organizer Learning Model หรือเรียกในภาษาไทยว่า รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าเพื่อสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้มองเห็นขอบข่ายของเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ ช่วยรวบรวมลักษณะเฉพาะของเนื้อหาในส่วนที่จะเรียนและรวบรวมมโนคติที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อนั้นจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนดีขึ้นและง่ายต่อการเรียนรู้ใหม่

จากสภาพปัญหาที่ผู้วิจัยสำรวจของนักเรียนไทยที่เลือกเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นในโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2552 พบว่านักเรียนไม่มีความพร้อมทางด้าน อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ขาดการแสวงหาความรู้ นักเรียนไม่รู้ว่าไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นมีลักษณะแตกต่างกับภาษาไทยอย่างไร อันเนื่องจากไม่มีตำราเรียน ส่งผลให้ นักเรียนไม่รู้ว่าจะเรียนอะไรต่อไป นักเรียนไม่สามารถอ่านเนื้อหาที่บ้านก่อนที่จะมาเรียนที่โรงเรียนได้

จากการที่ผู้วิจัยได้เข้ามาสอนภาษาญี่ปุ่น พบว่านักเรียนมีปัญหาในการเรียนภาษาญี่ปุ่น โดยเฉพาะด้านไวยากรณ์และทักษะการพูด จึงเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยคิดว่า จะพัฒนาการเรียนอย่างไร ให้เรียนภาษาญี่ปุ่นได้ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาทฤษฎีทางการศึกษาต่างๆหลายทฤษฎี พบว่า รูปแบบการสอนแบบ Advance Organizer Learning Model หรือ สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า นั้น น่าจะใช้กับการสอนภาษาญี่ปุ่นได้ดี การสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า เป็นการสอนที่เน้นให้เด็กได้รับมโนคติหรือหลักการก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ และตามด้วยชุดของสื่อผสมที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหาให้เฉพาะเจาะจง ก่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบ การเรียนรู้อย่างมีความหมายของ Ausubel (อ้างถึงใน กิ่งฟ้า สีนธวัช, 2525) คือ 1) ความรู้ใหม่ต้องมีความหมาย เชิงเหตุและผลต่อเนื้อกับความรู้เดิมของผู้เรียน 2) โครงสร้าง ความรู้เดิมของผู้เรียนต้องสัมพันธ์กับความรู้ใหม่ ดังนั้น ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าจึงเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจมีความหมายและสามารถคงความรู้ไว้ในโครงสร้างทางสติปัญญา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่าผู้เรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ

ธรรมาวดี ปาวะชัย (2543) ได้ศึกษาผลการใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนที่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ

60 และมีเจตคติที่ดีต่อรูปแบบการสอนที่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า

นิตยา หอยมุกข์ (2548) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดมโนคติของ Bruner และรูปแบบการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าของ Ausubel กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนบ้านไส้โก้ จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ย สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือเป็นร้อยละ 75.40 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็นร้อยละ 80

จากการศึกษาทฤษฎีดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจ นำวิธีการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า มาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานก่อนเรียนอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า โดยนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ที่โรงเรียนกำหนดไว้
2. เพื่อศึกษาทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นในการจัดกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า โดยนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ที่โรงเรียนกำหนดไว้
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลการจัดกิจกรรม หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น และความคิดเห็นของนักเรียน
2. สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า หมายถึง การเตรียมเนื้อหาที่จะสอนหรือสิ่งที่จะแนะนำจัดเตรียมไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้มองเห็นถึงขอบข่ายเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ เรียนรู้สิ่งใหม่แล้วนำไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่ แล้วในโครงสร้างทางสติปัญญาของผู้เรียน

3. ไวยากรณ์พื้นฐานภาษาญี่ปุ่น หมายถึง กลุ่มคำกริยาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จำนวน 33 คำ

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หน่วยการเรียนรู้ เรื่องไวยากรณ์พื้นฐาน ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

5. ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่น หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดทักษะการพูด วิชาภาษาญี่ปุ่นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ไวยากรณ์พื้นฐาน ประเมินโดยใช้ Scoring Rubrics 3 ระดับ

6. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยการใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้าตั้งแต่ขั้นนำ ขั้นสรุป และขั้นสอนเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

7. เกณฑ์การผ่าน (70/70) หมายถึง นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ที่โรงเรียนกำหนดไว้

8. ผ่านเกณฑ์ หมายถึง ได้ระดับคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ระเบียบวิธีวิจัย** การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ตามรูปแบบ One-Shot Case Study เป็นการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

2. **กลุ่มเป้าหมาย** นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ที่เลือกเรียนภาษาญี่ปุ่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 40 คน

3. **ตัวแปรที่ศึกษา** ตัวแปรต้นได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า ตัวแปรตามได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนการจัดการเรียนรู้ไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทั้งหมด 8 แผน 16 คาบ (คาบละ 55 นาที)

2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 ข้อ

3) แบบวัดทักษะการพูด เรื่อง ไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น

4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า

5. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเองกับนักเรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยใช้สิ่งช่วยมโนทัศน์ล่วงหน้า จำนวน 16 คาบ (คาบละ 55 นาที) รวมเวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง 40 นาที

2) วัดทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนที่สอนครั้งสุดท้ายจากแบบวัดทักษะการพูดภาษา ญี่ปุ่น ในวันที่ 15 เดือนกันยายน พ.ศ. 2553

3) นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น ในวันที่ 15 เดือนกันยายน พ.ศ. 2553

4) นักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นด้านการเรียนรู้ในขั้นนำ ขั้นสอนและขั้นสรุปหลังจากที่ได้เรียนจนครบจำนวนคาบทั้งหมดแล้ว

6. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ โดยเปรียบเทียบเกณฑ์กำหนด 70/70 ของคะแนนเต็มและนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

2) วิเคราะห์ทักษะการพูด เรื่อง ไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ โดยเปรียบเทียบเกณฑ์ 70/70 ของคะแนนเต็มและนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

3) วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ผลปรากฏดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งคะแนนและจำนวนนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนยังมีปัญหา ด้านภาษา บางครั้งนักเรียนไม่ค่อยเข้าใจเนื่องจากครูผู้สอนเป็นชาวต่างชาติ และปัญหาด้านเวลาคือ ระยะเวลาสั้นเกินไป อย่างเช่น เวลาการฝึกเรื่องทักษะการฟังพูดอ่านเขียนและ กิจกรรมเล่นเกม นอกจากนี้คิดว่า เกณฑ์ที่ตั้งไว้คือนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ยังไม่เหมาะกับนักเรียน เกณฑ์น่าจะลดลงประมาณ 60 หรือ 65 เพราะสำหรับนักเรียนไทยภาษาญี่ปุ่น เป็นภาษาที่เข้ามาใหม่ เพราะฉะนั้นนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับ ภาษาญี่ปุ่น ส่วนปัญหาด้านนักเรียนคือ นักเรียนไม่มีความรู้ พื้นฐานภาษาญี่ปุ่นก่อนเลือกเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น อย่างเช่น คำศัพท์, ไวยากรณ์และตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น มีนักเรียนหลายคนจำคำศัพท์และไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นไม่ได้ เพราะมีการสอบวัด ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นจึงมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนที่ใช้ในการวิจัย แต่บางคนอ่านตัวอักษร ภาษาญี่ปุ่นยังไม่ได้ นอกจากนี้ในระยะเวลาการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หยุดเรียน 4 ครั้ง เนื่องจากมี กิจกรรมติวสอบเข้ามหาวิทยาลัย, กิจกรรมที่พบน้อง และสอบ กลางภาค เป็นต้น นักเรียนมาสายและขาดเรียนเป็นประจำ สาเหตุเนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีกิจกรรม หลากหลาย และนักเรียนบางส่วนไม่ใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อสอบ เข้ามหาวิทยาลัยจึงทำให้คิดว่าวิชาภาษาญี่ปุ่นไม่ค่อยสำคัญ ต่อตัวนักเรียนเอง กรณีมาสายและขาดเรียนเป็นประจำ ทำให้นักเรียนมีส่วนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่าน แต่เมื่อนำคะแนนนักเรียนคนที่เข้าเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป (เป็นเกณฑ์ที่นักเรียนต้องมาเรียนซึ่งโรงเรียนกำหนด) ซึ่งมี 15 คน มาวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือ คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่าน เกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ผู้วิจัยพบว่านักเรียนคนที่เข้าเรียน ร้อยละ 80 ขึ้นไปซึ่งนักเรียน 15 คนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.18 มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 เมื่อ ทดลองพิจารณานักเรียน ที่มาเรียน คนที่เข้าเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไปซึ่งมีจำนวน 15 คน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์การสอน

ตามรูปแบบการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้า ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยอื่นๆ พบว่า มีวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ได้แก่ Davee Vuwesoua (2006) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้คะแนน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 จำนวน 40 คนคิดเป็นร้อยละ 51.28 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ทั้งคะแนนและจำนวนนักเรียนที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 สมใจ ธนปติวิวัฒน์ (2549) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70.67 จำนวน 31 คนคิดเป็นร้อยละ 68.89 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์จำนวนนักเรียน ที่กำหนดคือร้อยละ 70

2. ทักษะการพูดภาษาญี่ปุ่นเรื่องบทสนทนาในการใช้โทรศัพท์ในการจัดกิจกรรมโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้า มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า ผ่านเกณฑ์ ทั้งคะแนนและจำนวนนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ทักษะ การพูดภาษาญี่ปุ่นเรื่องบทสนทนาในการใช้โทรศัพท์ในการจัด กิจกรรมโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้าผ่านเกณฑ์การสอน ตามรูปแบบการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้า ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจ ผู้วิจัยใช้วิธี การทบทวน ความรู้เดิมของนักเรียนก่อนที่จะเรียนทุกครั้ง และแจ้ง จุดประสงค์ความรู้ใหม่ให้นักเรียนได้รับทราบ แล้วนำเสนอ สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้า โดยวิธีหลากหลายในกิจกรรม การเรียนการสอนไวยากรณ์พื้นฐานวิชาภาษาญี่ปุ่น ซึ่ง Joyce and Weil (1980 อ้างถึงใน โอลดดา ประจันตเสน 2547) ได้แบ่งสิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้า ตามแนวคิดของ Ausubel ได้แก่ สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้าแบบเปรียบเทียบ (Comparative Organizers) และสิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้าแบบอธิบาย (Expository Organizers) นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า สิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้า ช่วยเชื่อมโยงกับความรู้เดิมและความรู้ใหม่ส่ง ผลทำให้เข้าใจง่ายขึ้นและจำเนื้อหาได้ง่าย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังคิดว่า นักเรียนมีความสนใจที่จะพูดภาษา ญี่ปุ่น ทั้ง ๆ ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นค่อนข้างยากก็ยังสามารถพูดได้ และผู้สอนเป็นชาวญี่ปุ่น นักเรียนฟังและพูดภาษา ญี่ปุ่นตลอด ส่งผลให้นักเรียนออกเสียงภาษาญี่ปุ่นเก่งขึ้น

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้า โดย ภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนด้วยกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนติลวงหน้าอยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย = 4.25) เมื่อพิจารณาเป็นขั้นของการจัด

การเรียนการสอนด้วยกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า พบว่า ในขั้นนำขั้นสอนและขั้นสรุปอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า การสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าทำให้นักเรียนมีความสนใจและเข้าใจภาษาญี่ปุ่นได้ง่ายขึ้น แต่ครูต้องจัดการแจ้งจุดประสงค์ให้น่าสนใจและทำให้นักเรียนเกิดแรงกระตุ้น นักเรียนก็จะสนใจเรียนและกระตือรือร้นมากขึ้น

ในขั้นสอนข้อที่4 (การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (เกม ฯลฯ) มีความหลากหลายและน่าสนใจ) นักเรียนเห็นด้วยอย่างมากที่สุด แสดงว่า นักเรียนสนใจเล่นเกม มีการเล่นเกมทุกครั้งทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกไม่เครียดและจำคำศัพท์โดยการเล่นเกมง่ายกว่า แต่นักเรียนบางส่วนรู้สึกว่าให้เวลาน้อย

นอกจากนี้ในขั้นสรุปคำถามเกี่ยวกับใบงาน ค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ในการวิจัยครั้งนี้ให้นักเรียนทำใบงานที่บ้านเป็นใบงานที่น่ากลับไปทำเป็นการบ้าน แสดงให้เห็นว่านักเรียนไม่ชอบทำการบ้านค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับใบงานจึงค่อนข้างต่ำ มีการบ้านทุกครั้งทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่าย นักเรียนบางส่วนคิดว่าครูสอนเร็วและมีเนื้อหาหมกมายทำให้นักเรียนรู้สึกเครียด

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า ในครั้งนี้โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า เห็นด้วยอยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย = 4.25) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนักการศึกษาที่ได้ทำการศึกษาลงแล้วพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า ได้แก่ Davee Vuwesoua (2006) พบว่า การเรียนการสอนด้วยกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า ช่วยกระตุ้นสมองให้คิด รู้เรื่องสำคัญ โดยย่อก่อนเรียน ช่วยในการทบทวนความรู้และประสบการณ์เดิม โดยสื่อการเรียนการสอนช่วยสื่อสารความรู้ให้เข้าใจง่าย การทำกิจกรรมกลุ่มทำให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความรู้เพิ่มขึ้น

นันทวัน ดวงชัย (2548) พบว่า การเรียนการสอนด้วยกิจกรรมสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าในขั้นนำช่วยให้นักเรียนมองเห็นภาพรวมของเนื้อหาที่จะเรียน ในขั้นสอนช่วยเพิ่มความสนุกสนาน

ในการเรียนและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ช่วยให้ นักเรียนรับรู้และเข้าใจในสิ่งที่เรียนมากขึ้น แต่ในขั้นสรุปยังไม่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนเพิ่มมากขึ้นและช่วยให้นักเรียนสามารถสรุปสิ่งที่เรียนได้น้อย อาจเนื่องจาก นักเรียนบางคนไม่ชอบแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าควรจัดกิจกรรมให้น่าสนใจมากขึ้นและมีหลากหลาย

2) นักเรียนควรเข้าเรียนทุกครั้ง และให้นักเรียนมาเรียนตรงเวลา ถ้านักเรียนมาสายจะเรียนขั้นนำไม่ได้ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการสอนรูปแบบนี้

3) การจัดกิจกรรม ควรจัดสรรเวลาให้พอเหมาะ และควรจัดกิจกรรมสำหรับการเขียนการอ่านเพิ่มขึ้น นักเรียนก็จะสามารถอ่านข้อสอบได้มากขึ้น

4) ควรมีผู้ช่วยคนไทยในการสอนแต่ละครั้ง เพื่อที่จะแปลและอธิบายเป็นภาษาไทยซึ่งทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น

5) ผู้สอนควรเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้เรียบร้อยก่อนที่จะสอน

6) โรงเรียนควรวางพื้นฐานหลักการการสอนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น ด้วยการเปิดเป็นชุมชนภาษา ญี่ปุ่น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรนำรูปแบบการสอนสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันเพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ควรนำรูปแบบการสอนสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า ไปทดลองใช้กับวิชาภาษาญี่ปุ่นในระดับ ชั้นอื่นและวิชาอื่น ๆ เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ควรจะมีการวิจัยวิธีอื่นที่นอกเหนือจากรูปแบบการสอนสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า

เอกสารอ้างอิง

- กึ่งฟ้า สีนธวัช. (2525). การสอนวิทยาศาสตร์หน่วยที่ 4. เอกสารประกอบการสอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (เอกสารอัดสำเนา)
- ธรรมาวดี ปาวะชัย. (2543). ผลการใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นันทวัน ดวงชัย. (2548). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ เรื่อง ชีวิตสัตว์ตามรูปแบบการสอน โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิตยา หอยมุกข์. (2548). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการสอนเพื่อให้เกิดมโนคติของ Bruner และรูปแบบการสอนสิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าของ Ausubel. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมใจ ธนบดีวิวัฒน์. (2549). การศึกษาผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง สารชีวโมเลกุล โดยการใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า ร่วมกับการใช้แผนผังมโนคติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไอลดา ประจันตเสน. (2547). ผลการจัดการเรียนการสอน เรื่อง อาณาจักรสัตว์ โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้าร่วมกับการใช้แผนผังมโนคติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ASEAN Japan Center. (2547). ASEAN Nihon Toukeishuu. ค้น เมื่อ 22 มีนาคม 2553. from <http://www.asean.or.jp/ja/asean/know/statistics/6.html>
- Davee Vuwesoua. (2006). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องอาณาจักรสัตว์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามรูปแบบการสอน โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Japan Foundation. (2009). ผลการสำรวจสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศ ประจำปี 2006. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2553. จาก <http://www.jpff.go.jp/j/japanese/survey/country/2009/thailand.html#JISSHI>
- Masao Saito. (2008). ประวัติความเป็นมาโดยสังเขปของการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย. วารสารเจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ, 24 (5), หน้า 177.